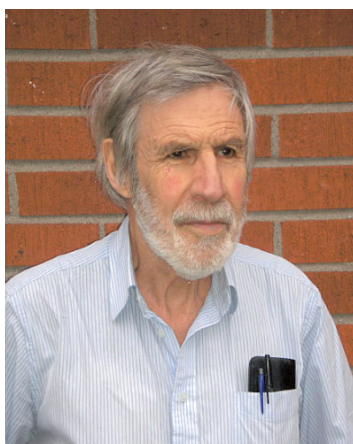

Intervju med Hans Ryttman

ÅSA STEINHOLTZ

Hur länge har du sysslat med fågelskådning och hur kom det sig att du började intressera dig för fåglar?

Jag var en flitig akvarierist med som mest ett 10-tal akvarier. Jag odlade fisk av enklare arter; tetror, guramies och liknande. För att ha fiskarna i god trim behövde de levande foder som mygglarver, daphnier och cyklops. För att få tag i dessa måste man ut i naturen och då upptäckte jag fåglarna. När jag inte hann med mina akvariefiskar i slutet av gymnasiet slutade jag med dem men fortsatte med att titta på fåglar. Jag gick med i SOF 1957 men har aldrig varit speciellt flitig. Jag har t.ex. aldrig ägt en bil och tips av andra fågelskådare om rarrisar på cykelavstånd har jag många gånger kommit för sent till, även om undantag finns. Vid tillfällen har jag varit med på exkursioner bl.a. till Gotland då jag var ordförande i föreningen och jag har också åkt med min gode vän Per Thebo till Västkusten och skådat. Sådana resor har gjort att jag utökat mitt artantal.

Hur mycket tid lägger du på skådning och vad gör du vid sidan av?

Förr använde jag en hel del tid på inventeringar. Först med en heltäckande häckfågelsinventering av en ruta i fem år och därefter punktinventeringar i ett tiotal år innan jag insåg att min hörsel blev för dålig för att inventeringarna skulle vara till någon nytta. Jag gjorde också några Atlasrutor i slutet av 1970- och början av 1980-talen. Dessutom lärde jag känna Nåsten väl under de 40 åren jag bodde i Uppsala. Jag försökte komma ut i skogen åtminstone ett par gånger i månaden. De senare åren började jag med holkprojekt och hade ett 50-tal holkar för talltita i Nåsten men inga

häckningar kom till stånd. Dessutom hade jag ett 100-tal holkar för göktyta i Hågadalen, Funbo – Lövsta och vid Marielund. 40 holkar har jag tagit med mig till Stockholm och satt upp omkring Ågestasjön. När det gäller göktyta har häckningarna blivit fler och nära 150 ungar har blivit ringmärkta.

Under de senaste 5–6 åren har jag också besökt två ringmärkningsstationer varje år under vardera en vecka. Mitt ringmärkarintresse grundar sig på att jag blivit medveten om det väldiga material som finns på Ringmärkningscentralen och som kan användas till en mängd olika aspekter som fåglars överlevnad och hur detta påverkar deras möjligheter till att bibehålla sin numerär om man känner artens häckningsframgång (antal ungar per lyckad häckning). Just för tillfället håller jag på att bearbeta kullstorlekar på fåglar knutna till jordbruket ur ett 40-årsperspektiv.

Favoritfågellokaler – var skådar du helst i Uppland, Sverige och världen?

Den fågellokal jag har varit mest i förutom Nåsten är Båtforsområdet. Det som roat mig mest är att besöka okända områden. Därför var Atlasinventeringarna roliga. Helt okända marker där i princip ingen annan skådare hade varit. Jag skulle, om min hörsel tillät det, gärna inventera standardrutor i Norrland eller andra av ornitologer mindre kända trakter.

Vilken typ av fågelskådning föredrar du?

När jag kan kombinera att lära känna nya trakter med fågelskådning, gärna tillsammans med Pelle.

Är du en kryssare? Vilka listor har du och hur håller du ordning på dina kryss?

Jag är ingen kryssare som framgått av vad jag tidigare skrivit men jag hade en tomtlista då jag bodde på Kantarellvägen. Jag vill minnas att det blev 78 arter på radhustomten. De flesta var ju överflygande arter men jag hade blåhake, stjärtmes, turkduva och snösiska (och brunsiska) på tomten.

Hur många Sverigekryss respektive Upplandskryss har du?

För en gångs skull satte jag mig ner och räknade mina Sverigekryss och fick dem till

285 efter 50 års skådande. Hur många Upplandskryss jag har, har jag ingen aning om.

Vilket är ditt bästa fågelminne?

Det är svårt för mig att ta ett speciellt tillfälle. När jag njuter som mest är de vindstilla, soliga morgnar när fågelsången är som starkast i skogen. De tre egna upptäckta arterna brun glada (Gotland), härfågel (Nåsten) och nordsångare (Tavavuoma) var ju roliga då de också var kryss för mig men det vackraste var definitivt den blåkråka som vi såg flyga i solskenet på Gotland under en exkursion i början på 1980-talet.

... och ditt värsta?

Skamart brukar de också kallas och det är hökuggla. Jag har vid tre tillfällen cyklat runt omkring Uppsala där den setts men missat arten vid alla försöken.

Har du en favoritart?

Jag kanske skulle säga göktyta eftersom den är en märklig fågel på många sätt. Men taltrasten är också en favorit som inledare av den verkliga våren men också svarthättan med den vackra sången när sommaren har kommit.

Vad skulle vara en drömobst för dig?

Jag vet inte. Kanske svart stork.

Vilken tror du blir nästa art för landskapet Uppland?

Jag håller så dåligt reda på vad som setts men mindre bergand, blek tornseglare eller bergtaigasångare.

Finns det någon Upplandsskådare som du skulle vilja veta mer om?

Heikki Haveri eller Lars Gotborn.